

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 9 grudnia 2025 r.

Poz. 7586

UCHWAŁA NR XXIV/334/2025 RADY MIEJSKIEJ W STARYM SĄCZU

z dnia 28 listopada 2025 roku

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49) Rada Miejska w Starym Sączu, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028”, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Starego Sącza.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Starym Sączu

Andrzej Stawiarski

Załącznik do uchwały Nr XXIV/334/2025
Rady Miejskiej w Starym Sączu
z dnia 28 listopada 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY na lata 2026-2028

STARY SĄCZ 2025

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROGRAMU	4
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA	5
IV. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE STARY SĄCZ	6
1. Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu.	6
2. Świadczenia wychowawcze 800+, „Dobry Start” 300+.....	9
3. Karta Dużej Rodziny w Gminie Stary Sącz.....	10
4. Zespół Interdyscyplinarny.....	10
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	12
6. Punkt konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.....	13
7. Opieka wytchnieniowa i „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”.....	14
8. Asystent rodziny.....	14
9. Piecza zastępcza.....	16
10. Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu- świetlica specjalistyczna.....	18
V. CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	19
VI. ADRESACI PROGRAMU	27
VII. REALIZATORZY PROGRAMU	27
VIII. POZOSTAŁE ZADANIA	28
IX. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU	28
X. EWALUACJA PROGRAMU	29
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	29
XII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU	30
XIII. PODSUMOWANIE	30

SPIS TABEL

Tabela 1. Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w latach 2023-2025.....	7
Tabela 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2023-2025	8
Tabela 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych.....	9
Tabela 4. Liczba założonych Kart Dużej Rodziny w latach 2015-2025	10
Tabela 5. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stary Sącz.....	11
Tabela 6. Diagnoza zjawiska problemu alkoholowego na terenie Gminy Stary Sącz	13
Tabela 7. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	13
Tabela 8. Współfinansowanie pieczy zastępczej - liczba dzieci	17

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba założonych Niebieskich Kart na przełomie lat 2023-2025.	12
Wykres 2. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny.....	15
Wykres 3. Koszty ponoszone przez Gminę Stary Sącz za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2023-2025.....	18

*„Wielkie rzeczy nie powstają
w wyniku impulsu, a w wyniku poskładania
małych rzeczy w jedną całość.”*

Vincent Van Gogh

I. WSTĘP

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę oraz socjalizację młodego pokolenia. To właśnie w rodzinie dzieci zdobywają pierwsze doświadczenia, kształtują swoje postawy, wartości oraz uczą się funkcjonowania w społeczeństwie.

Prawidłowo działająca rodzina stanowi naturalne, niezastąpione środowisko dla harmonijnego rozwoju dziecka. To właśnie w rodzinie zainicjowane zostają procesy determinujące właściwe funkcjonowanie całego społeczeństwa. Rodzina jest instytucją, która formuje tożsamość jednostki oraz kształtuje jej postawy. W jej ramach wykształca się hierarchia wartości, kodeks norm etycznych, a także fundament moralny dzieci i młodzieży. Jedynie rodzina, funkcjonująca w sposób optymalny, jest w stanie wychować młode pokolenie, które będzie posiadać silne poczucie własnej wartości, aspiracje, zdolność do empatii oraz predyspozycje do tworzenia kolejnych prawidłowo działających komórek społecznych. Rodzina powinna stanowić dla każdego człowieka ostateczną przystań, oazę i wzorzec wskazujący właściwą ścieżkę. Jest kluczowym elementem w formowaniu postaw oraz nadawania sensu istnieniu człowieka.

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest częścią gminnego systemu pomocy społecznej. Aby system wspierania rodziny i dziecka przyniósł pożądane efekty i był zgodny z założonymi ustawowo kierunkami należy wypracować systemowe rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji rodziny. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo –wychowawczych polega na planowych działaniach mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania tych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028, opracowany zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest odpowiedzią na potrzeby rodzin zamieszkujących teren naszej gminy. Program ten jest częścią szerszej polityki społecznej gminy, której celem jest wsparcie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych. Jest on kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Stary Sącz w latach poprzednich. Program ma na celu wzmocnienie współpracy różnych instytucji, by efektywnie

wspierać rodziny w ich codziennych wyzwaniach i przywrócić im zdolność do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROGRAMU

Zadania realizowane w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2025r., poz. 449);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 roku poz. 1214);

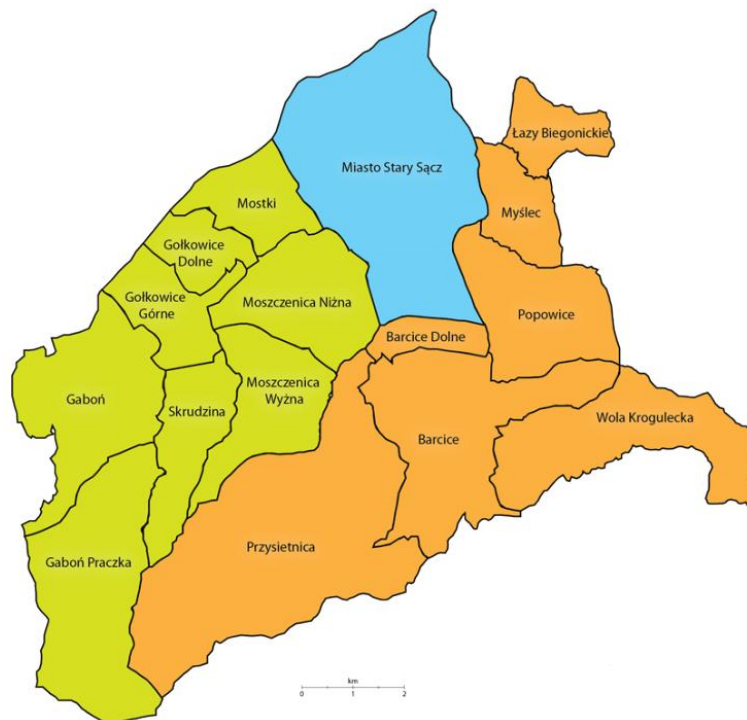
3. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz. U. z 2024r., poz.1673);
4. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 08 marca 1990r (t.j. Dz.U. 2025r., poz. 1153);
5. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2151 z późn. zm);
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.(Dz. U. z 2023r., poz.1939, z późn. zm.).
7. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” z dnia 14 listopada 2016r. (Dz. U. z 2024r. poz. 1829).

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Demografia w pigułce.

Stary Sącz leży w województwie małopolskim, w powiecie nowosądeckim. To jedno z najstarszych miast w Polsce, uzyskało prawa miejskie w XIII wieku.

Gmina Stary Sącz obejmuje 15 sołectw: Barcice, Barcice Dolne, Gaboń, Gaboń - Pracza, Gołkowice Dolne, Gołkowice Górne, Łazy Biegonickie, Moszczenica Niżna, Moszczenica Wyżna, Mostki, Myślec, Popowice, Przysietnica, Skrudzina, Wola Krogulecka. Gminę Stary Sącz, wg stanu na dzień 31.10.2025r. zamieszkuje **23 487** mieszkańców, z czego **11 794** stanowią kobiety, a **11 693** mężczyźni (*Źródło danych: Urząd Gminy Stary Sącz*).

IV. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINE I DZIECKO W GMINIE STARY SĄCZ

1. Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu.

Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu powstało w ramach przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie Uchwały Nr XIV/190/2025 Rady Miejskiej w Starym Sączu z dnia 25 marca 2025r.

Organizacja programu usług społecznych w gminie Stary Sącz, realizowana jest przez **Centrum Usług Społecznych (CUS)** i polega na planowaniu, koordynowaniu i świadczeniu szerokiego zakresu usług społecznych na poziomie lokalnym. Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu, jako nowa instytucja polityki społecznej, ma na celu integrację i rozwój usług, oferując kompleksową informację i wsparcie dla mieszkańców.

Zadaniem Centrum Usług Społecznych jest realizacja i koordynacja usług społecznych, wzmocnienie i poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi podmiotami działającymi w szeroko rozumianej sferze społecznej. Program usług społecznych skierowany jest do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach, a także dla ogółu mieszkańców. W ramach Programu prowadzone mogą być też działania o charakterze samopomocowym lub wolontaryjnym ukierunkowane na podniesienie integracji społecznej. Usługi społeczne, w kontekście ustawy o realizowaniu usług społecznych, to wszelkie działania mające na celu zaspokojenie potrzeb i podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Usługi Społeczne oferowane w Programie:

- ✓ Rodzinna Akademia Kompetencji
- ✓ Zajęcia kreatywne dla dzieci i młodzieży „Twórczy Zakątek”
- ✓ Klub Wsparcia „Starosądeckie Pogaduchy”
- ✓ Wsparcie Lokalnych Inicjatyw Integracyjnych
- ✓ Kurier obiadowy „Dobry Posiłek Dnia”
- ✓ Opieka wieczorna i weekendowa
- ✓ Usługa transportowa „Dobry Kurs”
- ✓ Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego
- ✓ Usługi sąsiedzkie
- ✓ Asystentura osobista dla osób z niepełnosprawnościami
- ✓ Opieka wytchnieniowa
- ✓ Poradnictwo: psychologiczne, prawne, aktywizacyjne, dla osób uzależnionych
- ✓ Pomoc w zdarzeniu losowym
- ✓ Projekt „Solidarni”.

Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w latach 2023 - 2025 (stan na 31.10.2025r.) obrazuje Tabela nr 1.

Powód przyznania pomocy	2023 rok		2024 rok		2025 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Razem	551	1626	539	1531	440	1222
Niepełnosprawność	226	499	213	468	196	402
Ubóstwo	258	760	217	554	212	558
Długotrwała lub ciężka choroba	255	570	256	538	243	478
Wielodzietność	133	756	122	693	104	592
Bezrobocie	129	376	109	305	96	255
Potrzeba ochrony macierzyństwa	144	797	135	740	114	592
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	24	98	20	78	15	58
Zdarzenie losowe	3	7	5	15	0	0
Alkoholizm	5	5	11	25	11	20
Bezdomność	6	6	5	5	7	7
Przemoc w rodzinie	0	0	5	12	8	18
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	3	2	2	0	0

Tabela 1. Źródło CUS Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje przykładowy katalog problemów, które uprawniają do świadczeń. Jak wskazuje przedstawiona analiza na przestrzeni ostatnich trzech lat najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, następnie ubóstwo oraz niepełnosprawność. Z perspektywy programu szczególnie ważne są dane dotyczące bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo -

wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców gminy, czyli dzieci.

Poniżej w tabeli ujęte zostały dane statystyczne dotyczące udzielonej pomocy rzeczowo- finansowej.

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2023- 2025.

Wyszczególnienie	2023 rok		2024 rok		2025 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zadań zleconych	775	1432	714	1304	665	1169
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	60	74	69	86	70	92
Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w formie posiłku	456	1049	411	908	271	848
Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w formie zasiłku celowego	94	391	0	0	0	0

Tabela 2. Źródło CUS Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Ponadto część dzieci z rodzin będących pod opieką Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu". **W roku 2025 programem objęto 613 uczniów.**

Rodzina znajduje się w centrum polityki społecznej rządu. Tkwi w niej potencjał, który jest źródłem rozwoju naszego kraju. Ministerstwo podejmuje więc liczne działania z zakresu polityki państwa na rzecz dziecka i rodziny. Jednym z nich są świadczenia rodzinne. Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim i cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznawanie

praw do świadczeń. Na przestrzeni ostatnich trzech lat wydano 85 decyzji dotyczących udzielenia pomocy społecznej cudzoziemcom.

Tabela nr 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w latach 2023-2025.

Lp.	Wyszczególnienie	2023 rok	2024 rok	2025 rok
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	737	562	404
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. "Becikowe"	133	95	61
3.	"Za życiem"	2	2	2
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	39	29	15
5.	Zasiłki pielęgnacyjne	427	432	415
6.	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	48	52	46

Tabela 3. Źródło CUS Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Kolejną kategorią świadczonej pomocy rodzinom z dziećmi jest wsparcie dla uczniów w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie jednorazowego stypendium szkolnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Pomoc materialna udzielana jest uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikającej z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Z danych pozyskanych z Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu wynika, iż na przestrzeni trzech lat z w/w formy wsparcia skorzystało **734 uczniów**.

2. Świadczenia wychowawcze 800+, „Dobry Start” 300+.

Budżety domowe rodzin zasilane są przez świadczenia wychowawcze 800+. Program Rodzina 800+ to nieopodatkowane pięćset złotych miesięcznie na każde dziecko, bez kryterium dochodowego. Natomiast program "Dobry Start" to inwestycja w edukację polskich dzieci. To trzysta złotych jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. Realizacją obu form wsparcia aktualnie zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3. Karta Dużej Rodziny w Gminie Stary Sącz.

Mając na uwadze rodzinę musimy spojrzeć na nią szerzej, nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju, mając na uwadze proces starzenia się społeczeństwa, należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach tego programu funkcjonuje ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do osiemnastego roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, świadczonych przez instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podstawie pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy. Realizatorem programu jest Urząd Gminy w Starym Sączu.

Tabela nr 4. Liczba założonych Kart Dużej Rodziny oraz rodzin korzystających od roku 2015- 2025.

Lata	Liczba rodzin którym przyznano Karty Dużej Rodziny (nowe rodziny + sami rodzice od 2019 r.)	Liczba osób którym przyznano Karty Dużej Rodziny
2023 r.	292	878
01.01.2015 r. – 31.12.2023 r.	2186	8343
2024 r.	81	513
01.01.2015 r. – 31.12.2024 r.	2267	8848
2025 r.	49	365
01.01.2015 r. – 20.11.2025 r.	2316	9203

Tabela 4. Źródło Urząd Gminy Stary Sącz, stan na 19.11.2025r.

4. Zespół Interdyscyplinarny.

Problem przemocy dotyka rodziny niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Dlatego tak trudne jest podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie problemu. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Starym Sączu. Członkowie Zespołu, będąc równocześnie przedstawicielami: policji, oświaty, ochrony zdrowia, Centrum Usług Społecznych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, a także organizacji pozarządowej na spotkaniach grup roboczych podejmują działania wobec osób stosujących przemoc jak i ofiar przemocy w rodzinie. W Gminie Stary Sącz podejmowane są interwencje w środowisku w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty. Zakres działania obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stary Sącz.

Lp.	Zespół Interdyscyplinarny	2023 rok	2024 rok	2025 rok
1.	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	6	5
2.	Liczba powołanych grup roboczych (jedna NK to jedna grupa)	55	44	30
3.	Liczba NK rozpoczętych w latach poprzednich i kontynuowanych w 2025 r.	32	28	28
4.	Liczba założonych NK – w tym założonych przez:	30	37	30
a)	Pomoc społeczną	11	6	8
b)	Policję	19	29	22
c)	Oświatę	0	2	0
d)	Liczba NK założonych dla kobiet	27	35	26
e)	Liczba NK założonych dla mężczyzn	5	13	6
f)	Liczba NK założonych dla osób starszych	4	5	7
g)	Liczba NK założonych dla dzieci	6	5	5
5.	Liczba zakończonych NK	30	40	25
6.	Dane liczbowe - Przyczyna zamknięcia procedury	-	-	-
a)	Liczba zakończonych NK - ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	28	26	18
b)	Liczba zakończonych NK - rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	2	14	7
7.	Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu/grup roboczych	47	65	58

Tabela 5. Źródło Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Starym Sączu, stan na 31.10.2025r.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat odbyło się **15 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 129 grup roboczych**. Z powyższej tabeli można wywnioskować, iż zauważalna jest tendencja, że to kobiety doświadczają głównie przemocy (88 kobiet/ 24 mężczyzn). Znaczący odsetek doświadczających przemocy stanowią osoby starsze i dzieci- 16 zgłoszeń.

Wykres 1. Źródło Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Starym Sączu, stan na 31.10.2025r.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gminy i prowadzone są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- a) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej,
- b) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- c) podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- d) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie bezpieczeństwa drogowego i nietrzeźwości kierowców przy współdziałaniu Policji,
- e) zapewnienie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie,

- f) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- g) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Poniższa tabela obrazuje diagnozę zjawiska problemu alkoholowego na terenie Gminy Stary Sącz.

Tabela nr 6. Diagnoza zjawiska problemu alkoholowego na terenie Gminy Stary Sącz.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba przyjętych zgłoszeń dot. nadużywania alkoholu	31	25	32
Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowane do sądu	2	2	1
Liczba osób korzystających z poradnictwa terapeuty ds. uzależnień	17	19	15

Tabela 6. Źródło Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Z analizy danych przedstawionych w tabeli nr 6 wynika, iż znaczącym czynnikiem pomocowym problemu alkoholowego jest poradnictwo terapeuty do spraw uzależnień.

6. Punkt konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy w Rodzinie. Dyżury pełnią pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych, członkowie GKRPA, psycholog, doradca zawodowy, prawnik oraz terapeuta uzależnień.

Poniższa tabela obrazuje liczbę osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w poszczególnych latach.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

Punkt konsultacyjny	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego.	25	14	40
Liczba osób korzystających z poradnictwa doradcy zawodowego.	23	34	21
Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego-dorośli.	62	68	42

Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego- dzieci.	6	15	14
--	---	----	----

Tabela 7. Źródło CUS Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Powyższe dane uwidaczniają, iż każda sfera z poradnictwa dostępnego na terenie Centrum Usług Społecznych tj. poradnictwa prawnego, poradnictwa doradcy zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego dla dzieci i dorosłych jest istotnym czynnikiem pomocowym dla mieszkańców Gminy.

7. Opieka wytchnieniowa i „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”.

Opieka wytchnieniowa jako czasowa pomoc dla opiekunów osób niesamodzielnych, polegająca na zastąpieniu ich w sprawowaniu opieki w celu zapewnienia im odpoczynku, czasu na załatwienie własnych spraw lub regenerację. W 2025 roku z tej formy wsparcia korzysta 35 rodzin. Dla porównania w roku 2023 było to 18 rodzin, a w 2024 roku 30 rodzin.

Program wsparcia finansowany z Funduszu Solidarnościowego to "Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością", którego celem jest pomoc osobom z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu i zwiększeniu ich niezależności. Usługa asystencji obejmuje wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności, wyjściach z domu, załatwianiu spraw urzędowych czy korzystaniu z kultury. W 2025 roku z tej formy wsparcia korzysta 24 osób. Dla porównania w roku 2023 były to 4 osoby, a w 2024 roku 10 osób.

8. Asystent rodziny.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację funkcjonowania niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo - wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Długoletnie trwanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Z tego powodu coraz więcej dzieci i rodzin wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania instytucji w przewyciężaniu swoich dysfunkcji.

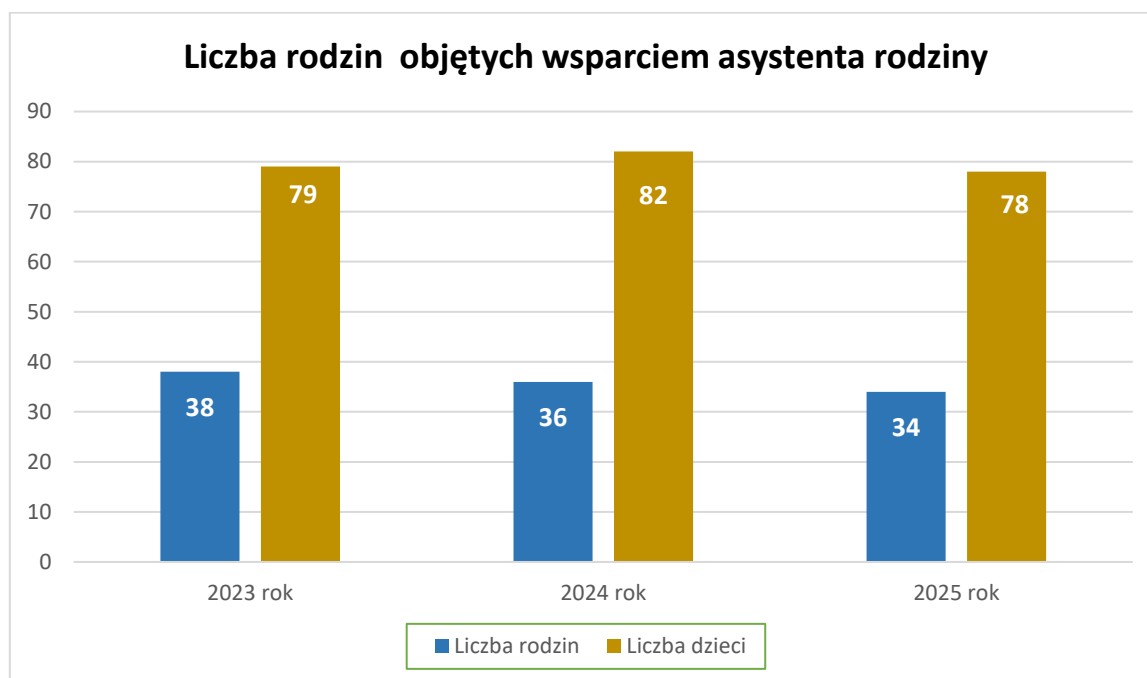
Zadaniem ustawowym Gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej lub umożliwić ich powrót do domu. Realizatorem powyższego zadania jest Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu.

Asystent rodziny kierowany jest do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Asystent towarzyszy rodzinie w trudnym

okresie, daje wsparcie emocjonalne i praktyczne, pomaga członkom rodziny odzyskać wiarę w siebie i motywuje do działania, uczy jak rozwiązywać problemy bez przemocy i konfliktów. Ponadto asystent podejmuje zadania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny. Asystent ma za zadanie pomóc, zmienić stosunek rodzin objętych wsparciem do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie. Koniec asystentury ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo- wychowawcze.

Poniższy wykres prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Stary Sącz w latach 2023-2025.

Wykres 2. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Wykres 2. Źródło własne PWD Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Jak wynika z powyższych danych największa liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny przypada na rok 2023.

Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" asystent od 2017 roku zobowiązany jest do pracy z rodziną, która potrzebuje pomocy w tym zakresie. Aktualnie asystent w ramach w/w ustawy pracuje z jedną rodziną potrzebującą takiego wsparcia.

9. Piecza zastępcza.

Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą, system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl w/w ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona
 - b) niezawodowa
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
2. rodzinny dom dziecka.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem. W sytuacji, kiedy dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym wyjściem jest zapewnienie mu opieki rodzinnej w rodzinie zastępczej. Dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku podjęcia dalszego kształcenia – nie dłużej niż do 25 roku życia.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinę zastępczą zawodową tworzą małżonkowie lub osoba, niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej.

Gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka). Współfinansowanie wynosi:

- a) w pierwszym roku – 10%
- b) w drugim roku – 30%
- c) od 3-go roku – 50%

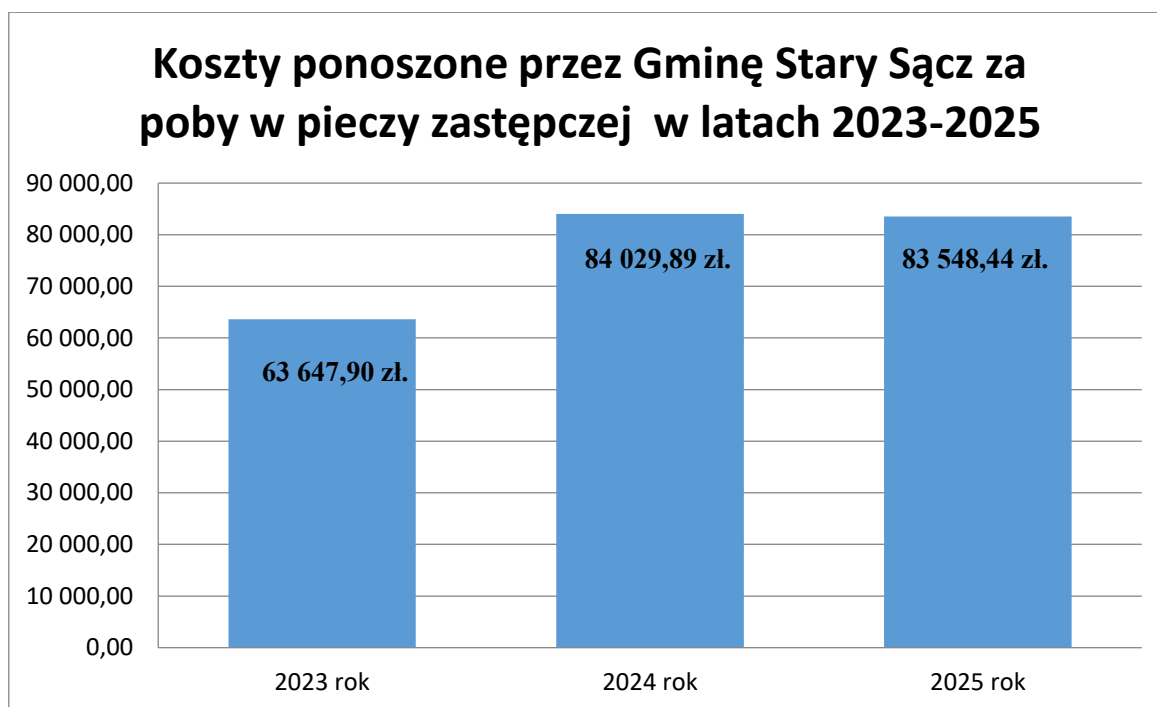
Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2023-2025.

Tabela 8. Współfinansowanie pieczy zastępczej - liczba dzieci.

Wyszczególnienie	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej- ogółem	14 (12 dzieci przeszło z poprzednich lat + 2 nowe)	18 (14 dzieci przeszło z poprzednich lat + 4 nowe)	18 (18 dzieci przeszło z poprzednich lat)
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - objętych wsparciem asystenta rodziny	0	0	0
Liczba dzieci przywróconych z pieczy zastępczej	0	0	2 (zakończono finansowanie ze względu na uzyskanie pełnoletności dzieci)
Razem	14	18	16

Tabela 8. Źródło własne PWD Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

Na przełomie ostatnich trzech lat żadne dziecko z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

Zestawienie kosztów obrazuje wykres nr 3.

Wykres 3. Źródło własne PWD Stary Sącz, stan na 31.10.2025r.

10. Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu- świetlica specjalistyczna.

Celem działania świetlicy jest wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowanie, przede wszystkim wspieraniu rozwoju młodych ludzi, wyrównywanie zdiagnozowanych deficytów oraz oddziaływanie na środowisko młodego człowieka w szczególności zagrożone wykluczeniem społecznym.

Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu prowadzi trzy oddziały świetlic:

- ✓ Osiedle Słoneczne 9, Stary Sącz,
- ✓ Barcice 53, Barcice Dolne,
- ✓ Gołkowice 119, Gołkowice Górne.

Placówka dysponuje 75 miejscami na wszystkie oddziały. Świetlica w formie specjalistycznej organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, biblioteczne, sportowo- rekreacyjne, oraz warsztaty psychoedukacyjne. Do stałych zadań działalności placówki należy m. in. kontakt z rodzicami, pedagogami i wychowawcami szkół, psychologami szkół oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka (kurator sądowy, pracownik socjalny). W czasie wakacji i ferii zimowych podopieczni placówki mają możliwość uczestnictwa w zorganizowanych pólkoloniach letnich i zimowych. Placówka zapewnia swoim podopiecznym pomoc socjalną w postaci wyżywienia.

Ponadto wychowankowie korzystają z indywidualnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, które opiera się na pomocy dziecku w rozwiązywaniu problemów kryzysowych, emocjonalnych oraz na wzmacnianiu zasobów dziecka. Wsparcie psychologiczne to również działania profilaktyczne w postaci warsztatów psychoedukacyjnych. To także nauka korzystania z pomocy innych bliskich osób czy instytucji.

V. CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Stary Sącz, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Wzmacnianie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych;
2. Wzmacnianie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, w których u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
3. Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
4. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji bytowej;
5. Wspomaganie dziecka w procesie wszechstronnego rozwoju (*objęcie działaniami wychowawczymi, profilaktycznymi i terapeutycznymi*);
6. Stworzenie optymalnie spójnego systemu rozwiązań poprzez współpracę interdyscyplinarną.

Ad 1. Wzmacnianie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ad 2. Wzmacnianie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Ad 3. Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

L.p.	Rodzaj zadania	Realizatorzy- partnerzy	Planowany termin realizacji	Mierniki/ Wskaźniki
1.	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia ze strony asystenta rodziny	PWD, CUS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
2.	Wzmacnianie świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich	PWD, Instytucje Oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Służba Zdrowia	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, prawnik, terapeuta	Punkt Konsultacyjny, CUS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba osób korzystających z poradnictwa
4.	Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców	PWD, CUS, Szkoły	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą
5.	Zapewnienie możliwości uczestniczenia w grupach edukacyjnych, samopomocowych oraz w grupach wsparcia dla rodzin	Instytucje Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, PCPR, Punkt Konsultacyjny, CUS	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą, liczba zajęć
6.	Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	PWD, CUS, PCPR, Placówki Oświatowe	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą

7.	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz pomoc w rozwiązywaniu już istniejących	PWD, CUS, PCPR, Sąd Rodzinny	Działanie w realizacji programu	ciągłe trakcie	Liczba osób , rodzin objętych pomocą
8.	Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin	PWD, Instytucje Oświatowe , CUS, PCPR, Sąd Rodzinny, PPPP	Działanie w realizacji programu	ciągłe trakcie	Liczba osób , rodzin objętych pomocą
9.	Wprowadzenie innowacyjnych form wsparcia dla rodzin	PWD, CUS, PCPR, Sąd Rodzinny, PPPP	Działanie w realizacji programu	ciągłe trakcie	Liczba osób , rodzin objętych pomocą
10.	Podjęmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	PWD, CUS, PCPR, Sąd Rodzinny	Działanie w realizacji programu	ciągłe trakcie	Liczba dzieci w rodzinie biologicznej, liczba dzieci w pieczy zastępczej

Ad 4. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji bytowej.

L.p.	Rodzaj zadania	Realizatorzy- partnerzy	Planowany termin realizacji	Mierniki/ Wskaźniki
1.	Rozeznanie potrzeb socjalno-bytowych rodziny	PWD, CUS	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	Zapewnianie wsparcia finansowego i rzeczowego dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	PWD, CUS, Caritas, Szlachetna Paczka, Szkolny Wolontariat, MotoMikołaje, Urząd Gminy, Bank Żywności	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
3.	Organizowanie zbiórek pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących	PWD, CUS	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
4.	Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych	PWD, CUS, ZUS	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych z pomocy
5.	Pomoc rodzinom w uzyskaniu dostępu do lokalu socjalnego lub komunalnego	PWD, CUS, Urząd Gminy	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia
6.	Motywowanie członków rodzin do poszukiwania pracy oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych	PWD, PUP, CUS, Fundacje, Organizacje Pozarządowe	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba osób bezrobotnych
7.	Motywowanie do utrzymywania pracy zarobkowej	PWD, CUS	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą
8.	Pomoc w określeniu predyspozycji zawodowych i wytyczenia ścieżki rozwoju zawodowego	PWD, CUS, PUP, Fundacje	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą
9.	Podnoszenie umiejętności osób bezrobotnych z zakresu komunikacji, kształtowania aktywnych postaw życiowych	PWD, CUS, PUP, Fundacje	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba osób objętych pomocą
10.	Doskonalenie form współpracy z instytucjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie	PWD, CUS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rodzinny, Instytucje Oświatowe, Policja, Służba Zdrowia, GKRPA, PPPP	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
11.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole	PWD, CUS, Instytucje Oświatowe	Działanie ciągle w trakcie	Liczba dzieci i młodzieży

			realizacji programu	objętych pomocą
12.	Zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i zarządzania budżetem	PWD, CUS	Działanie w realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
13.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci	PWD, CUS, Służba Zdrowia, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działanie w realizacji programu	Liczba dzieci objętych pomocą

Ad 5. Wspomaganie dziecka w procesie wszechstronnego rozwoju (objęcie działaniami wychowawczymi, profilaktycznymi i terapeutycznymi).

L.p.	Rodzaj zadania	Realizatorzy- partnerzy	Planowany termin realizacji	Mierniki/ Wskaźniki
1.	Zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki i odpowiednich warunków do rozwoju	PWD – świetlica specjalistyczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, rodzin objętych pomocą
2.	Podnoszenie umiejętności prospołecznych i życiowych dzieci	PWD-świetlica specjalistyczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, rodzin objętych pomocą
3.	Umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych, terapeutycznych	PWD- świetlica specjalistyczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, rodzin objętych pomocą
4.	Wsparcie dziecka poprzez objęcie indywidualną terapią pedagogiczną	PWD - świetlica specjalistyczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, rodzin objętych pomocą
5.	Rozwijanie zainteresowań, uzdolnień oraz zdolności praktycznych dziecka	PWD - świetlica specjalistyczna, CUS	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, objętych pomocą
6.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu dziecka	PWD -- świetlica specjalistyczna, CUS	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci, rodzin objętych pomocą
7.	Bezpieczna rekreacja połączona z pogłębieniem wiedzy	PWD- świetlica specjalistyczna, CUS, Instytucje Oświatowe, Organizacje Pozarządowe	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia
8.	Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży	PWD- świetlica specjalistyczna, CUS, Instytucje Oświatowe, Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia
9.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży np. korepetycje, zajęcia pozalekcyjne	PWD- świetlica specjalistyczna, CUS, Instytucje Oświatowe, Fundacje	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci objętych pomocą, liczba zajęć
10.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci	PWD- świetlica specjalistyczna, Instytucje Oświatowe, Służba Zdrowia, CUS,	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci objętych pomocą

11.	Zapewnianie wsparcia rzeczowego dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	PWD,CUS	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą
12.	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności świetlic specjalistycznych	PWD	Działanie ciągle w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach

Ad 6. Stworzenie optymalnie spójnego systemu rozwiązań poprzez współpracę interdyscyplinarną.

L.p.	Rodzaj zadania	Realizatorzy- partnerzy	Planowany termin realizacji	Mierniki/ Wskaźniki
1.	Współpraca z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny	PWD, Zespół Interdyscyplinarny, CUS, Sąd Rodzinny, Instytucje Oświatowe, PCPR, Policja, Służba Zdrowia, GKRPA, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą, Liczba osób objętych pomocą
2.	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	PWD, GKRPA, CUS, Punkt Konsultacyjny, Sąd Rodzinny, Instytucje Oświatowe, Policja, Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą, liczba osób objętych pomocą
3.	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	PWD, Zespół Interdyscyplinarny, CUS, Punkt Konsultacyjny, Sąd Rodzinny, Instytucje Oświatowe, Policja, Służba Zdrowia, GKRPA Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin objętych pomocą, liczba osób objętych pomocą
4.	Umożliwienie udziału rodzinom w programach profilaktycznych celem przeciwdziałania ryzykownym zjawiskom	PWD- świetlica specjalistyczna, Instytucje Oświatowe, Fundacje	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci korzystanie z pomocy
5.	Edukacja rodzin i dzieci, mająca na celu przeciwdziałanie uzależnieniom	PWD, GKRPA, CUS, Punkt Konsultacyjny, Sąd Rodzinny, Instytucje Oświatowe, Policja, Służba Zdrowia,	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba dzieci korzystanie ze wsparcia
6.	Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych	PWD- świetlica specjalistyczna, CUS, Instytucje Oświatowe, MOPITU	Działanie ciągłe w trakcie realizacji programu	Liczba rodzin korzystanie ze wsparcia

VI. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Stary Sącz, a w szczególności:

- rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i niezaradne życiowo,
- rodziny dotknięte uzależnieniami i przemocą,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności,
- rodziny z dziećmi zagrożonymi niedostatkami społecznymi
- rodziny, których dzieci są już umieszczone w pieczy zastępczej
- rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi potrzebują dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, dlatego tak ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Stary Sącz jest Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu. Realizacja Programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które działają na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Wspólnie podejmowane działania umożliwiają wszechstronną i skuteczną pomoc rodzinie. Współpraca pozwoli zbudować platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

Instytucje działające na terenie Gminy oraz partnerzy w regionie należący do systemu pomocy rodzinie to:

1. Centrum Usług Społecznych w Starym Sączu;
2. Placówka Wsparcia Dziennego w Starym Sączu;
3. Urząd Gminy w Starym Sączu;
4. Sąd Rodzinny w Nowym Sączu;
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Sączu;

6. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Starym Sączu;
7. Punkt Konsultacyjny w Starym Sączu;
8. Placówki służby zdrowia;
9. Szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze;
10. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Starym Sączu;
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu;
12. Małopolski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu;
13. Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
14. Komisariat Policji w Starym Sączu;
15. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu;
16. Ośrodek Kuratorski w Starym Sączu;
17. Zespół Kuratorów przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu;
18. Centrum Kultury i Sztuki im. Ady Sari w Starym Sączu.

VIII. POZOSTAŁE ZADANIA

W zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej gmina współpracuje z powiatem.

Realizacja działań odbywa się poprzez:

1. Pracę asystenta rodzinnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
 - a) plan pracy z rodziną skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej;
 - b) udział asystenta rodzinnego w pracach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
2. Gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IX. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dla Gminy Stary Sącz ma na celu wypracowanie pożądanych zmian w rodzinach przeżywających trudności

w codziennym funkcjonowaniu. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Poprawa kompetencji rodzicielskich oraz zdolności wychowawczych rodziców;
2. Zminimalizowanie negatywnych zachowań i zagrożeń;
3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi;

4. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży;
5. Zabezpieczenie czasu wolnego dzieci w formie zorganizowanego wypoczynku;
6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych dzieci i rodziców;
7. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin;
8. Podniesienie kwalifikacji zawodowych, podejmowanie pracy;
9. Polepszenie jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego;
10. Wzmocnienie i rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny;
11. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej;
12. Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Program jest koordynowany przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Starym Sączu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia optymalnego efektu podjętych inicjatyw.

Raport z ewaluacji jest sporządzany po zakończeniu każdego roku w terminie do 31 stycznia.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny odbywać się będzie w ramach środków:

1. Budżetu gminy Stary Sącz;
2. Budżetu państwa;
3. Środki pozabudżetowe (projekty, programy).

XII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miasta roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów w działania Programu będą włączone instytucje, placówki, organizacje, które wspierają dzieci i rodziny. Zintegrowane oddziaływania pomocowe pozwolą na wypracowanie pozytywnych zmian w funkcjonowaniu rodziny. Wsparcie będzie miało charakter zaradczy, interwencyjny i profilaktyczny. Należy skupić się na zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa w rodzinach, a także na budowie systemów, które skutecznie pomogą w przezwyciężaniu trudności.

Gminny Program Wspierania Rodziny ma na celu wzmocnienie pozycji rodziny i dziecka w Gminie Stary Sącz poprzez podejmowanie kompleksowych działań, które będą realizowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny.